
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ»

**Κανονισμός Εκπόνησης Εργασιών
(Εισακτέοι από το 2025)**

Επικαιροποίηση 1η Ιουλίου 2026

Περιεχόμενα

Πίνακας Περιεχομένων

Γενικές Αρχές	3
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (Μ.Δ.Ε.)	3
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	10
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	11
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	11
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	14

Γενικές Αρχές

Τόσο για τις εργασίες (ομαδικές και ατομικές) που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο επιμέρους μαθημάτων, όσο και για την Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (Μ.Δ.Ε.), ισχύουν οι γενικές αρχές που διέπουν την Ακαδημαϊκή και Ερευνητική Ηθική και Δεοντολογία, όπως αυτές αποτυπώνονται στους αντίστοιχους Κανονισμούς του Ιδρύματος, όπως αυτοί δημοσιοποιούνται στον ιστοτόπο του Ιδρύματος και στον ιστοτόπο του Π.Μ.Σ., με έμφαση σε θέματα λογοκλοπής. Οι ατομικές και ομαδικές εργασίες των μαθημάτων υποβάλλονται μαζί με το αντίστοιχο συνοδευτικό έγγραφο του Παραρτήματος, ανάλογα με τις οδηγίες του κάθε διδάσκοντα.

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (Μ.Δ.Ε.)

Σκοπός

Σκοπός της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας είναι ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια να σχεδιάσει, αναπτύξει, εφαρμόσει και αξιολογήσει είτε μια **εκπαιδευτική καινοτομία** που υποστηρίζεται από ψηφιακές τεχνολογίες και ανταποκρίνεται σε ένα πραγματικό εκπαιδευτικό πρόβλημα, είτε μια **επιστημονική μελέτη** στο πεδίο της Ψηφιακής Εκπαίδευσης και Μάθησης, αξιοποιώντας και συνθέτοντας τις ικανότητες που ανέπτυξε στα 8 μαθήματα του προγράμματος σπουδών. Εναλλακτικά, η Μ.Δ.Ε. στοχεύει στην **ανάπτυξη ερευνητικών ικανοτήτων** για περαιτέρω έρευνα (διδακτορικού επιπέδου) με τη μορφή μιας **συστηματικής βιβλιογραφικής επισκόπησης** και τη σύνταξη μιας **ερευνητικής πρότασης** για διδακτορική έρευνα.

Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία παρέχει στους φοιτητές την ευκαιρία είτε να ασχοληθούν με προηγμένα ερευνητικά θέματα, συνεισφέροντας νέες γνώσεις στον τομέα της ηλεκτρονικής μάθησης, είτε να ακολουθήσουν μια πρακτική προσέγγιση, αναπτύσσοντας καινοτόμες λύσεις για πραγματικές εφαρμογές στην ηλεκτρονική μάθηση. Η Μ.Δ.Ε. στοχεύει στο να αναπτυχθούν από τους φοιτητές δόκιμες επιστημονικές πρωτοβουλίες σε ένα συγκεκριμένο πεδίο γνώσης από αυτά που προσφέρονται στο Π.Μ.Σ. Αποτρέπεται η μηχανιστική εφαρμογή γνώσεων και ενθαρρύνεται η κριτική θεώρηση και ανάλογη προσαρμογή τους από τους/τις μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές/τριες .

Το πεδίο εφαρμογής της Μ.Δ.Ε. είναι ευέλικτο, επιτρέποντας στους/τις φοιτητές/τριες να επιλέξουν μια πορεία που ευθυγραμμίζεται με τα ακαδημαϊκά τους ενδιαφέροντα και τους επαγγελματικούς τους στόχους. Για τους/τις φοιτητές/τριες που τείνουν προς την ακαδημαϊκή έρευνα, η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία προσφέρει την ευκαιρία να εμβαθύνουν σε προηγμένα ερευνητικά θέματα στην ηλεκτρονική μάθηση. Αυτό συνεπάγεται τη διενέργεια ενδελεχών βιβλιογραφικών επισκοπήσεων, τη διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων, το σχεδιασμό μεθοδολογιών και τη συμβολή νέων γνώσεων στον επιστημονικό διάλογο εντός του πεδίου. Εναλλακτικά, για όσους/ες προτιμούν μια πιο εφαρμοσμένη προσέγγιση, η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία μπορεί να περιλαμβάνει πρακτικές δραστηριότητες και πρακτικές εφαρμογές των αρχών της ηλεκτρονικής μάθησης. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την ανάπτυξη και εφαρμογή εννοιών ηλεκτρονικής μάθησης, την αξιολόγηση στρατηγικών εκπαιδευτικού

σχεδιασμού ή τη δημιουργία καινοτόμων εκπαιδευτικών τεχνολογιών. Η έμφαση εδώ δίνεται στη μεταφορά της θεωρητικής γνώσης σε πρακτικές λύσεις με έναν συστηματικό και τεκμηριωμένο τρόπο.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σε αυτό το πλαίσιο, τα **μαθησιακά αποτελέσματα** της εκπόνησης ΜΔΕ είναι, μετά από την επιτυχημένη ολοκλήρωση της ΜΔΕ, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες

- να **επιδεικνύουν βασικές ερευνητικές ικανότητες** στο πεδίο της Ψηφιακής Εκπαίδευσης και Μάθησης,
- να **εφαρμόζουν** πιστά τις βασικές αρχές Ακαδημαϊκής Ηθικής και Ερευνητικής Δεοντολογίας,
- να **διαθέτουν κριτική επίγνωση** των ζητημάτων γνώσης στο πεδίο Ψηφιακής Εκπαίδευσης και Μάθησης και στη διασύνδεσή του με διαφορετικά πεδία,
- να **κατέχουν εξειδικευμένες δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων**, οι οποίες απαιτούνται στην **έρευνα** ή/και στην **καινοτομία** προκειμένου να αναπτυχθούν **νέες γνώσεις και διαδικασίες** και να ενσωματωθούν γνώσεις από διαφορετικά πεδία,
- να έχουν την ικανότητα να **συνδυάζουν** γνώσεις και να χειρίζονται **πολύπλοκα θέματα**, καθώς επίσης να **διατυπώνουν κρίσεις**, έστω και με ελλιπή ή περιορισμένη πληροφόρηση, οι οποίες όμως περιλαμβάνουν **προβληματισμό επί κοινωνικών και ηθικών ευθυνών**, που συνδέονται με την **εφαρμογή** της γνώσης και των κρίσεων τους.
- να είναι σε θέση να **τεκμηριώνουν** και να **παρουσιάζουν με σαφήνεια και καθαρότητα τα συμπεράσματά τους** αλλά και τη γνώση και **το σκεπτικό** στο οποίο αυτά βασίζονται και τις **λογικές παραδοχές** στις οποίες στηρίζονται, τόσο σε **εξειδικευμένο** όσο και σε **μη εξειδικευμένο κοινό**,
- να διαθέτουν τις απαραίτητες **μαθησιακές δεξιότητες** που τους επιτρέπουν να **συνεχίσουν τις σπουδές τους** με τρόπο, σε μεγάλο βαθμό, **αυτοδύναμο και αυτόνομο**.

Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία στο Πρόγραμμα Σπουδών

Στη θερινή περίοδο (περίοδος Ιουλίου-Σεπτεμβρίου) του Π.Μ.Σ. προβλέπεται η εκπόνηση **Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.)**. Το θέμα της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να είναι υψηλού επιστημονικού επιπέδου και να εντάσσεται στα γνωστικά πεδία των διδασκομένων μαθημάτων του Π.Μ.Σ..

Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία αντιστοιχεί σε **φόρτο εργασίας 15 ECTS** (που αντιστοιχεί σε **375 ώρες**).

Η ενδεικτική κατανομή του φόρτου εργασίας είναι:

- (α) Προετοιμασία – Ορισμός Θέματος – 20 ώρες,
- (β) Μελέτη & Ανάλυση Βιβλιογραφίας – 120 ώρες,
- (γ) Διεξαγωγή Έρευνας – 120 ώρες,

(δ) Συγγραφή ΜΔΕ – 100 ώρες,

(ε) Προετοιμασία Παρουσίασης - Εξέταση – 10 ώρες και

(στ) Συναντήσεις με Επιβλέποντα/ουσα – 5 ώρες.

Οι σύγχρονες συναντήσεις με τον/την Επιβλέποντα/ουσα και η δημόσια παρουσίαση – υποστήριξη γίνονται είτε δια ζώσης είτε διαδικτυακά (μέσω ms-teams) και η ασύγχρονη επικοινωνία γίνεται μέσω η-ταχυδρομείου. Οι φοιτητές προτρέπονται να χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία σε όλα τα επίπεδα εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας: αναζήτηση και διαχείριση βιβλιογραφίας (Web of Science, GoogleScholar, Scopus + Zotero), συλλογή δεδομένων (EUsurvey), ανάλυση δεδομένων (SPSS, Nvivo), διαχείριση των εργασιών της Μ.Δ.Ε. (Trello), συγγραφή και παρουσίαση Μ.Δ.Ε. (citavi, MS Office365).

Διαδικασία Ανάθεσης & Εξέτασης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Ο/Η υποψήφιος/α καταθέτει αίτηση, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, η γλώσσα συγγραφής και ο/η προτεινόμενος/η επιβλέπων/ουσα. Η Συντονιστική Επιτροπή, εισηγείται στη Συνέλευση την τριμελή εξεταστική επιτροπή και τον/την επιβλέποντα/ουσα. Η Συνέλευση συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την αξιολόγηση της εργασίας και ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα. Οι αιτήσεις εκπόνησης μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών υποβάλλονται από τους/τις φοιτητές/τριες κατά την έναρξη της εξεταστικής περιόδου του Β' ακαδημαϊκού εξαμήνου.

Η αξιολόγηση της επίδοσης στη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία περιλαμβάνει ένα ενοποιημένο γενικό σύστημα κριτηρίων που λαμβάνει υπόψη την αρτιότητα του εγγράφου εργασίας, τη θεωρητική τεκμηρίωση, την ποιότητα του παραγόμενου προϊόντος, και τη δημόσια υποστήριξη.

Συγγραφή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Η γλώσσα συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας μπορεί να είναι η ελληνική ή/και η αγγλική. Η έκταση ποικίλει ανάλογα με το θέμα, τη μεθοδολογία και άλλους παράγοντες, με ελάχιστο όριο λέξεων τις 15.000 λέξεις. Όλες όμως οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες πρέπει να πληρούν τους βασικούς κανόνες ακαδημαϊκής γραφής και επιστημονικής μεθοδολογίας, συμβάλλοντας στο επιστημονικό και το ερευνητικό πεδίο της Ηλεκτρονικής Μάθησης. Επιπλέον, κάθε ΜΔΕ θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει ξεχωριστό Κεφάλαιο ή Παράρτημα για την **Αξιοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης κατά την Εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας**, σύμφωνα με τις Οδηγίες που δίνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Παρόντος.

Δομή

- Τυποποιημένο εξώφυλλο (ακολουθεί πρότυπο)
- Υπεύθυνη Δήλωση Αυθεντικότητας (ακολουθεί πρότυπο)

- Αφιέρωση (προαιρετικά)
- Ευχαριστίες (προαιρετικά)
- Πίνακας Περιεχομένων
- Πίνακας Εικόνων / Διαγραμμάτων / Γραφημάτων / Πινάκων
- Περίληψη εύρους μιας σελίδας (σύντομη περίληψη 250-300 λέξεις) στη γλώσσα συγγραφής της ΜΔΕ (ελληνικά ή αγγλικά) και Λέξεις-Κλειδιά (μέχρι 5)
- Περίληψη εύρους μιας σελίδας (σύντομη περίληψη 250- 300 λέξεις) και Λέξεις-Κλειδιά (μέχρι 5) στα αγγλικά σε περίπτωση που η ΜΔΕ έχει συγγραφεί στα ελληνικά
- Περίληψη εύρους τριών σελίδων (εκτεταμένη περίληψη 900-1000 λέξεις) και Λέξεις-Κλειδιά (μέχρι 5) στα ελληνικά σε περίπτωση που η ΜΔΕ έχει συγγραφεί στα αγγλικά
- Κείμενο ΜΔΕ: Οργανωμένο σε Κεφάλαια, Ενότητες & Υπο-Ενότητες με αρίθμηση τίτλων μέχρι και τρίτου επιπέδου, π.χ. 4.2.5). Τυπική οργάνωση: Εισαγωγή – Κύριο Μέρος ΜΔΕ - Συμπεράσματα & Προτάσεις
- Βιβλιογραφικές Αναφορές
- Παραρτήματα

Μορφοποίηση

- Μέγεθος ΜΔΕ (σε λέξεις): **15.000-20.000 λέξεις** (υπολογίζονται οι υποσημειώσεις, αλλά δεν υπολογίζονται παραρτήματα, βιβλιογραφία κ.λπ.)
- Γραμματοσειρά ΜΔΕ: **Candara**
- Μέγεθος Γραμματοσειράς: **12** στιγμές για το κείμενο και **10** στιγμές για τις υποσημειώσεις και τις βιβλιογραφικές αναφορές
- Διάσταση Σελίδας: A4
- Περιθώρια: **2 εκ.** (πάνω, κάτω, δεξιά) **2,5 εκ.** αριστερά
- Στοιχισμός: Πλήρης
- Μορφή παραγράφου: **1,5** διάστιχο για το κείμενο και **1,2** στιγμές για τις υποσημειώσεις και τις βιβλιογραφικές αναφορές
- Η αρίθμηση των σελίδων είναι συνεχής και κάτω στην εξωτερική πλευρά της σελίδας με 10 στιγμές.
- Τίτλοι ενότητων πρώτου επιπέδου – τίτλοι κεφαλαίων: **bold** κεφαλαία **14** στιγμών (π.χ. **4. ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ**)
- Τίτλοι ενότητων δευτέρου επιπέδου: **bold** **12** στιγμών (π.χ. **4.1 Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης**)
- Τίτλοι ενότητων τρίτου επιπέδου: **bold italics** **12** στιγμών (π.χ. **4.1.2 Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης**)

- Λεζάντες σε γραφικά, πίνακες κ.λπ.: **Bold italics 11** στιγμών, κεντραρισμένα, με συνεχή αρίθμηση σε όλη την εργασία (**Πίνακας 1: Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης**, Πίνακας 2, ..., Σχήμα 1, Σχήμα 2, Σχήμα 3, ...)

Οι παραπομπές και οι βιβλιογραφικές αναφορές πρέπει να ακολουθούν το πρότυπο APA.

Το κείμενο της διπλωματικής εργασίας πρέπει να υποβληθεί ηλεκτρονικά (μορφή docx και pdf).

Κατά τα συνήθη, το κείμενο θα ελεγχθεί για θέματα λογοκλοπής (plagiarism) με τη χρήση του λογισμικού Turnitin που αξιοποιεί το Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Το ηλεκτρονικό αντίγραφο της τελικής μορφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, μετά την παρουσίαση και επιτυχή εξέταση, θα αναρτηθεί από τον/την φοιτητή/τρια στο Ιδρυματικό Αποθετήριο ΔΙΩΝΗ (<https://dione.lib.unipi.gr/>)

Ακολουθεί τυποποιημένο εξώφυλλο και υπεύθυνη δήλωση

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΤΜΗΜΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Ηλεκτρονική Μάθηση.»
Ακαδημαϊκό έτος 20.....-20.....

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
του/της [Όνομα Επώνυμο] (Α.Μ .....)

[Τίτλος στα ελληνικά **BOLD ΚΕΦΑΛΑΙΑ 14 POINTS**]
[Τίτλος στα αγγλικά **ΚΕΦΑΛΑΙΑ 14 POINTS**]

Επιβλέπουσα/Επιβλέπων:

.....

Πειραιάς, μήνας έτος

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αυτή η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία υποβάλλεται ως μερική εκπλήρωση των απαιτήσεων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Ηλεκτρονική Μάθηση» του Τμήματος Ψηφιακών Συστημάτων του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

Με την παρούσα δήλωση, ο/η υπογράφων/ουσα φοιτητής/τρια δηλώνω υπεύθυνα ότι:

- Η εργασία αυτή έχοντας εκπονηθεί και συγγραφεί από εμένα προσωπικά και αντιπροσωπεύει τις προσωπικές μου απόψεις επί του θέματος.
- Το υλικό που παραδίδεται στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας είναι αυθεντικό και αποτελεί αποτέλεσμα της δικής μου ακαδημαϊκής προσπάθειας.
- Οι πηγές στις οποίες ανέτρεξα για την εκπόνηση της συγκεκριμένης διπλωματικής αναφέρονται στο σύνολό τους, δίνοντας πλήρεις αναφορές στους συγγραφείς, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το Διαδίκτυο.
- Έχουν τηρηθεί όλοι οι κανόνες ακαδημαϊκής δεοντολογίας και η εργασία δεν περιλαμβάνει τμήματα που έχουν αντιγραφεί, αναπαραχθεί από άλλες πηγές ή/και δημιουργηθεί με την υποστήριξη εργαλείων παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης, χωρίς τη δέουσα βιβλιογραφική αναφορά σύμφωνα με τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα.
- Η εργασία δεν έχει υποβληθεί ή χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν, στο σύνολό της ή εν μέρει, στο πλαίσιο άλλου μαθήματος ή εκπαιδευτικής δραστηριότητας, στο τρέχον ή σε προηγούμενα προγράμματα σπουδών.
- Η εργασία πληροί τις απαιτήσεις μορφοποίησης και έχει ενσωματώσει όλες τις προτάσεις βελτιώσεων που προτάθηκαν από την Επιτροπή Εξέτασης.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου. Σε κάθε περίπτωση, αναληθούς ή ανακριβούς δηλώσεως, υπόκειμαι στις συνέπειες που προβλέπονται τις διατάξεις που προβλέπει η Ελληνική και Κοινοτική Νομοθεσία περί πνευματικής ιδιοκτησίας

Ο/Η ΔΗΛΩΝ/ΟΥΣΑ

Ονοματεπώνυμο:

Αριθμός Μητρώου:

Υπογραφή

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ»

Συνοδευτική Δήλωση Υποβολής Ατομικής Εργασίας¹

Τίτλος Εργασίας: <να συμπληρωθεί>

Μάθημα: <να συμπληρωθεί>

Ημερομηνία Υποβολής: <να συμπληρωθεί>

Όνομα και ΑΜ Φοιτητή: <να συμπληρωθεί>

Δήλωση Αυθεντικότητας

Με την παρούσα δήλωση, ο/η υπογράφων/ουσα φοιτητής/τρια δηλώνω υπεύθυνα ότι:

- Το υλικό που παραδίδεται στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας είναι αυθεντικό και αποτελεί αποτέλεσμα της δικής μου ακαδημαϊκής προσπάθειας.
- Έχουν τηρηθεί όλοι οι κανόνες ακαδημαϊκής δεοντολογίας και η εργασία δεν περιλαμβάνει τμήματα που έχουν αντιγραφεί, αναπαραχθεί από άλλες πηγές ή/και δημιουργηθεί με την υποστήριξη εργαλείων παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης, χωρίς τη δέουσα βιβλιογραφική αναφορά σύμφωνα με τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα.
- Η εργασία δεν έχει υποβληθεί ή χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν, στο σύνολό της ή εν μέρει, στο πλαίσιο άλλου μαθήματος ή εκπαιδευτικής δραστηριότητας, στο τρέχον ή σε προηγούμενα προγράμματα σπουδών.

Υπογραφή Φοιτητή/τριας

_____ Ημερομηνία: _____

¹ Η συνοδευτική δήλωση υποβάλλεται ως pdf με τίτλο
ΚΩΔΙΚΟΣΜΑΘΗΜΑΤΟΣ_ΚΩΔΙΚΟΣΕΡΓΑΣΙΑΣ_ΕΠΙΘΕΤΟ, πχ 721-OE1-Σάμψων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ»

Συνοδευτική Δήλωση Ομαδικής Εργασίας²

Τίτλος Εργασίας: <να συμπληρωθεί>

Μάθημα: <να συμπληρωθεί>

Ημερομηνία Υποβολής: <να συμπληρωθεί>

Ομάδα:

Ονοματεπώνυμο Φοιτητή 1 – Α.Μ.: [Αριθμός Μητρώου]

Ονοματεπώνυμο Φοιτητή 2 – Α.Μ.: [Αριθμός Μητρώου]

Ονοματεπώνυμο Φοιτητή 3 – Α.Μ.: [Αριθμός Μητρώου]

(προσθέστε/αφαιρέστε ανάλογα)

1. Δήλωση Αυθεντικότητας

Με την παρούσα δήλωση, οι υπογράφοντες φοιτητές δηλώνουμε υπεύθυνα ότι:

- Το υλικό που παραδίδεται στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας είναι αυθεντικό και αποτελεί αποτέλεσμα της δικής μας ακαδημαϊκής προσπάθειας.
- Έχουν τηρηθεί όλοι οι κανόνες ακαδημαϊκής δεοντολογίας και η εργασία δεν περιλαμβάνει τμήματα που έχουν αντιγραφεί, ή/και αναπαραχθεί από άλλες πηγές ή/και δημιουργηθεί με την υποστήριξη εργαλείων παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης, χωρίς τη δέουσα βιβλιογραφική αναφορά σύμφωνα με τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα.
- Η εργασία δεν έχει υποβληθεί ή χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν, στο σύνολό της ή εν μέρει, στο πλαίσιο άλλου μαθήματος ή εκπαιδευτικής δραστηριότητας, στο τρέχον ή σε προηγούμενα προγράμματα σπουδών.

---

² Η συνοδευτική δήλωση υποβάλλεται ως pdf με τίτλο
ΚΩΔΙΚΟΣΜΑΘΗΜΑΤΟΣ_ΚΩΔΙΚΟΣΕΡΓΑΣΙΑΣ_ΕΠΙΘΕΤΑΜΕΛΩΝΟΜΑΔΑΣ, πχ 721-ΟΕ1-
ΣάμψωνΜουγιακουΓκοτζος

2. Δήλωση Συνεισφοράς Φοιτητών

Η εργασία [επιλέξτε μία από τις παρακάτω επιλογές]:

(α) Έχει συνταχθεί εξ ολοκλήρου από κοινού και η συνεισφορά όλων των μελών θεωρείται ισότιμη. Όλα τα μέλη της ομάδας φέρουν κοινή ευθύνη για τον έλεγχο της αυθεντικότητας του συνόλου της εργασίας.

ή

(β) Περιλαμβάνει κοινά και διακριτά μέρη, και η συνεισφορά κάθε φοιτητή στα διακριτά μέρη έχει ως εξής:

Ονοματεπώνυμο Φοιτητή	Συνεισφορά (π.χ. ενότητα, ρόλος, ποσοστό)
Ονοματεπώνυμο Φοιτητή 1	
Ονοματεπώνυμο Φοιτητή 2	

(προσθέστε/αφαιρέστε ανάλογα)

Όλα τα μέλη της ομάδας φέρουν κοινή ευθύνη για τον έλεγχο της αυθεντικότητας του συνόλου της εργασίας.

ή

(γ) Περιλαμβάνει κοινά και διακριτά μέρη, και η συνεισφορά κάθε φοιτητή στα διακριτά μέρη έχει ως εξής:

Ονοματεπώνυμο Φοιτητή	Συνεισφορά (π.χ. ενότητα, ρόλος, ποσοστό)
Ονοματεπώνυμο Φοιτητή 1	
Ονοματεπώνυμο Φοιτητή 2	

(προσθέστε/αφαιρέστε ανάλογα)

Κάθε μέλος της ομάδας φέρει ευθύνη για τον έλεγχο της αυθεντικότητας του διακριτού μέρους που συνεισέφερε και όλα τα μέλη της ομάδας φέρουν κοινή ευθύνη για τον έλεγχο της αυθεντικότητας των κοινών μερών της εργασίας.

Υπογραφές

Ονοματεπώνυμο Φοιτητή 1 – Α.Μ.: [Αριθμός Μητρώου]

_____ Ημερομηνία: _____

Ονοματεπώνυμο Φοιτητή 2 – Α.Μ.: [Αριθμός Μητρώου]

_____ Ημερομηνία: _____

Ονοματεπώνυμο Φοιτητή 3 – Α.Μ.: [Αριθμός Μητρώου]

_____ Ημερομηνία: _____

(προσθέστε/αφαιρέστε ανάλογα)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ή ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ:

Αξιοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης κατά την Εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Σκοπός του Κεφαλαίου ή Παραρτήματος

Στο πλαίσιο της διαφάνειας, της ακαδημαϊκής ακεραιότητας και της υπεύθυνης αξιοποίησης της Τεχνητής Νοημοσύνης (TN), κάθε Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ) που έχει αξιοποιήσει εργαλεία TN είτε για τη δημιουργία ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού, online μαθημάτων ή άλλων ψηφιακών παραδοτέων είτε για την υποστήριξη της συγγραφής της ΜΔΕ, θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα αυτοτελές κεφάλαιο ή παράρτημα με τίτλο «**Αξιοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης**».

Η εκπόνηση της ΜΔΕ οφείλει να ακολουθεί την αρχή **Human in the Loop (HITL)**¹. Η Τεχνητή Νοημοσύνη χρησιμοποιείται ως εργαλείο υποστήριξης της δημιουργικής και επιστημονικής διαδικασίας, ενώ η ευθύνη για τον σχεδιασμό, την παιδαγωγική τεκμηρίωση, την επιστημονική εγκυρότητα, την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και την τελική μορφή της εργασίας παραμένει αποκλειστικά στον/στη φοιτητή/φοιτήτρια.

Η ποιότητα της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας δεν αξιολογείται από τον βαθμό χρήσης εργαλείων TN, αλλά από τον τρόπο με τον οποίο ο/η φοιτητής/φοιτήτρια αξιοποίησε κριτικά τις δυνατότητές τους, ανέλαβε τις τελικές αποφάσεις και παράγαγε ένα επιστημονικά τεκμηριωμένο και παιδαγωγικά άρτιο αποτέλεσμα με σαφή τεκμηρίωση εφαρμόζοντας σχετικές ευρωπαϊκές οδηγίες².

Στόχος του κεφαλαίου ή παραρτήματος είναι να περιγράψει με σαφήνεια **πώς, πού και γιατί χρησιμοποιήθηκε η TN**, αναδεικνύοντας παράλληλα τον καθοριστικό ρόλο του/της φοιτητή/φοιτήτριας στη λήψη όλων των επιστημονικών, παιδαγωγικών και δημιουργικών αποφάσεων.

Το κεφάλαιο ή παράρτημα **δεν αποτελεί καταγραφή όλων των συνομιλιών με τα εργαλεία TN**, αλλά μια συνοπτική τεκμηρίωση της χρήσης τους με ενδεικτική καταγραφή αντιπροσωπευτικών προτροπών (prompts) που χρησιμοποιήθηκαν.

¹ <https://hai.stanford.edu/ai-definitions/what-is-human-in-the-loop>

² (European Commission, 2026) [Guidelines on the responsible use of generative AI in research developed by the European Research Area Forum](#)

1. Επίπεδο χρήσης της Τεχνητής Νοημοσύνης (AI Assessment Scale – AIAS)

Η πρώτη ενότητα θα πρέπει να αναφέρει το επίπεδο χρήσης της ΤΝ σύμφωνα με το πλαίσιο **AI Assessment Scale (AIAS)**. [<https://aiassessmentscale.com>]

Το AIAS αποτελεί ένα διεθνώς αναγνωρισμένο πλαίσιο που περιγράφει τον βαθμό στον οποίο επιτρέπεται ή αξιοποιείται η Τεχνητή Νοημοσύνη σε μια ακαδημαϊκή εργασία.

Επίπεδο AIAS	Περιγραφή
Level 1 – No AI	Δεν επιτρέπεται η χρήση εργαλείων ΤΝ.
Level 2 – AI for Planning	Η ΤΝ χρησιμοποιείται μόνο για ιδεοθύελλα (brainstorming), σχεδιασμό ή οργάνωση ιδεών.
Level 3 – AI Collaboration	Η ΤΝ λειτουργεί ως συνεργατικό εργαλείο για δημιουργία, αναδιατύπωση, ανατροφοδότηση και βελτίωση περιεχομένου. Ο άνθρωπος διατηρεί τον πλήρη έλεγχο των αποφάσεων και του τελικού αποτελέσματος.
Level 4 – AI Integration	Η ΤΝ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παραγωγής του τελικού έργου (π.χ. δημιουργία πολυμεσικού υλικού, avatars, εικόνων, ήχου, βίντεο, κώδικα κ.ά.).
Level 5 – AI Exploration	Η ίδια η χρήση της ΤΝ αποτελεί αντικείμενο μελέτης, πειραματισμού ή αξιολόγησης.

Στη συνέχεια ο/η φοιτητής/φοιτήτρια αιτιολογεί σε 1–2 παραγράφους γιατί η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία εμπίπτει στο συγκεκριμένο επίπεδο χρήσης ΤΝ.

Παράδειγμα

Η παρούσα εργασία εντάσσεται στο **AIAS Level 3 (AI Collaboration)**, καθώς εργαλεία ΤΝ χρησιμοποιήθηκαν για παραγωγή ιδεών, γλωσσική επιμέλεια, δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού και ανατροφοδότηση. Ωστόσο, όλες οι παιδαγωγικές αποφάσεις, η επιλογή του περιεχομένου, η αξιολόγηση της ποιότητας και η τελική μορφή του υλικού αποτελούν αποκλειστική ευθύνη του/της συγγραφέα/εως.

ΠΡΟΣΟΧΗ: σε περίπτωση που η ΜΔΕ εμπίπτει στο Επίπεδο 4 ή 5 της κλίμακας AIAS, τότε θα πρέπει να περιλαμβάνει στο κείμενο της ΜΔΕ τις κατάλληλες παραπομπές σύμφωνα με το APA Style (δείτε: <https://apastyle.apa.org/blog/cite-generative-ai-references>) που τεκμηριώνουν την χρήση εργαλείων ΤΝ.

2. Συνοπτικός Πίνακας Χρήσης της Τεχνητής Νοημοσύνης

Πριν από την αναλυτική περιγραφή, παρουσιάζεται συνοπτικά η χρήση της ΤΝ όπως ενδεικτικά παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Στάδιο της εργασίας	Εργαλείο ΤΝ	Σκοπός χρήσης	ΑΙΑΣ επίπεδο	Ανθρώπινη παρέμβαση
Σχεδιασμός μαθήματος	ChatGPT	Brainstorming μαθησιακών δραστηριοτήτων	Level 2	Επιλογή και αναδιαμόρφωση των προτάσεων
Δημιουργία εικόνων	DALL·E / Midjourney	Παραγωγή εικονογραφήσεων	Level 4	Επιλογή, επανασχεδιασμός και τελική επιμέλεια
Αφήγηση	ElevenLabs	Δημιουργία φωνητικής αφήγησης	Level 4	Διορθώσεις κειμένου, επιλογή φωνής και επεξεργασία ήχου
Γλωσσική επιμέλεια	ChatGPT	Βελτίωση διατύπωσης	Level 3	Έλεγχος επιστημονικής ακρίβειας και τελικές διορθώσεις
Άλλο ανάλογα με το θέμα της ΜΔΕ				

3. Αναλυτική Περιγραφή της Χρήσης της Τεχνητής Νοημοσύνης

Για κάθε βασική χρήση περιγράφονται:

- το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε,
- ο σκοπός χρήσης,
- το αποτέλεσμα που παρήχθη,
- ο βαθμός ανθρώπινης παρέμβασης.

Ενδεικτικές κατηγορίες:

- παραγωγή ιδεών (brainstorming),

- συγγραφή ή αναδιατύπωση κειμένων,
- δημιουργία εικόνων,
- δημιουργία βίντεο,
- παραγωγή ήχου,
- δημιουργία avatars,
- δημιουργία κουίζ,
- δημιουργία κώδικα,
- μετάφραση,
- υποτιτλισμός,
- άλλη χρήση.

4. Ενδεικτικές Προτροπές (Prompts)

Να παρατεθούν **αντιπροσωπευτικές προτροπές (prompts)** που χρησιμοποιήθηκαν σε διαφορετικά στάδια της εργασίας. Δεν απαιτείται η καταγραφή ολόκληρων συνομιλιών.

Παράδειγμα

Εργαλείο: ChatGPT

Σκοπός: Δημιουργία σεναρίου εκπαιδευτικού βίντεο

Prompt

«Δημιούργησε ένα εκπαιδευτικό σενάριο διάρκειας πέντε λεπτών για την έννοια της κυβερνοασφάλειας, προσαρμοσμένο σε μαθητές Γυμνασίου, χρησιμοποιώντας καθημερινά παραδείγματα.»

5. Ανάλυση / Τεκμηρίωση των Αποφάσεων / Παρεμβάσεων

Η ενότητα αυτή περιγράφει τον ρόλο του/της φοιτητή/φοιτήτριας κατά τη συνεργασία με την ΤΝ με στόχο να τεκμηριώσει την εφαρμογή της αρχής **Human in the Loop (HITL)**.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- ποιες προτάσεις της ΤΝ απορρίφθηκαν,
- ποιες τροποποιήθηκαν σημαντικά,
- ποιες απαιτούσαν επιστημονικό έλεγχο,
- ποιες παιδαγωγικές αποφάσεις λήφθηκαν αποκλειστικά από τον/την συγγραφέα.

Η ενότητα αυτή τεκμηριώνει ότι η TN λειτούργησε ως **εργαλείο υποστήριξης** και όχι ως αυτόνομος δημιουργός της εργασίας.

6. Κριτική Αποτίμηση της Χρήσης της Τεχνητής Νοημοσύνης

Το κεφάλαιο ή παράρτημα ολοκληρώνεται με μια σύντομη κριτική αποτίμηση (300–500 λέξεις), στην οποία ο/η φοιτητής/φοιτήτρια αναστοχάζεται σχετικά με:

- τα στάδια όπου η TN αποδείχθηκε περισσότερο χρήσιμη,
- τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα,
- τις αδυναμίες και τους περιορισμούς των εργαλείων,
- τις περιπτώσεις όπου απαιτήθηκε ουσιαστική ανθρώπινη παρέμβαση,
- τα παραγόμενα αποτελέσματα που χρειάστηκαν σημαντική αναθεώρηση ή απορρίφθηκαν,
- τα βασικά διδάγματα που προέκυψαν από τη συνεργασία ανθρώπου και TN.

Χρήσιμες Αναφορές

(APA, 2025) Citing generative AI in APA Style: Part 1—Reference formats

<https://apastyle.apa.org/blog/cite-generative-ai-references>

(European Commission, 2024) Guidelines on the responsible use of generative AI in research developed by the European Research Area Forum

https://research-and-innovation.ec.europa.eu/news/all-research-and-innovation-news/guidelines-responsible-use-generative-ai-research-developed-european-research-area-forum-2024-03-20_en

https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/2b6cf7e5-36ac-41cb-aab5-0d32050143dc_en?filename=ec_rtd_ai-guidelines.pdf